МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

СИЛАБУС ОБОВ'ЯЗКОВОГО ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

«МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІЧНА ПОЛІТИКА»

Мова навчання – ***українська***

Шифр та найменування галузі знань **С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини» (за спеціалізаціями)**

Код та найменування спеціальності ***С1.01 «Економіка»***

Освітньо-наукова програма Економіка

Ступінь вищої освіти ***магістр***

Затверджено на засіданні

Ради спеціальності С1 "Економіка та міжнародні економічні відносини (С1.01 Економіка)"
Протокол №1 від 27.08.2026

Реєстраційний номер у навчальному відділі

К 19-01 / 2026-27

1. Загальна інформація

Кафедра: Кафедра національної та міжнародної економіки

Викладач: **Самофатова Вікторія Анатоліївна,** професор кафедри національної та міжнародної економіки, доктор економічних наук

Профайл

Контакти:
kafedraekon_01@ukr.net,
048-712-40-15

Освітній компонент викладається на *1* курсі у *2* семестрі
Кількість: кредитів – 4,5, годин – 135

Аудиторні заняття, годин:	всього	лекції	семінарські
денна	44	24	20
заочна	12	6	6
Самостійна робота, годин	Денна – 91	Заочна – 123	

Розклад занять

2. Анотація освітнього компоненту

Освітній компонент (ОК) «Міжнародна економічна політика» є однією з обов'язкових дисциплін професійного циклу, що спрямована на формування у здобувачів другого рівня вищої освіти системних знань про механізми формування та реалізації міжнародної економічної політики в умовах глобалізації. Матеріал навчальної дисципліни забезпечує здобувачів знаннями та навичками, необхідними для професійної діяльності в органах державної влади, міжнародних організаціях, транснаціональних компаніях, фінансових установах, консалтингових структурах, а також для проведення наукових досліджень у сфері міжнародної економіки.

Освітній компонент «Міжнародна економічна політика» базується на знаннях, отриманих здобувачем вищої освіти в результаті вивчення освітніх компонентів «Економіка підприємства» та «Економіка та організація інноваційної діяльності», що вивчалися в бакалавраті.

3. Мета освітнього компоненту

Мета освітнього компоненту – є засвоєння здобувачами магістратури понять про методологію формування торговельної, валютної та інвестиційної політики країн, а також інструментів захисту національних економічних інтересів.

4. Компетентності та програмні результати навчання

У результаті вивчення освітнього компоненту «Міжнародна економічна політика» здобувачі отримують наступні програмні компетентності та програмні результати навчання, які визначені в Стандарті вищої освіти зі спеціальності № 051 «Економіка» та освітньо-професійній програмі «Економіка» другого освітнього рівня вищої освіти підготовки магістрів з економіки.

Інтегральна компетентність

Здатність визначати та розв'язувати складні економічні задачі та проблеми, приймати відповідні аналітичні та управлінські рішення у сфері економіки або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначених умов та вимог.

Загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
ЗК 2. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК 5. Здатність працювати в команді.
ЗК 6. Здатність розробляти та управляти проєктами.
ЗК 7. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК 8. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.
ЗК 9.* Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК 1. Здатність застосовувати науковий, аналітичний, методичний інструментарій для обґрунтування стратегії розвитку економічних суб'єктів та пов'язаних з цим управлінських рішень.
СК 2. Здатність до професійної комунікації в сфері економіки іноземною мовою.
СК 4. Здатність використовувати сучасні інформаційні технології, методи та прийоми дослідження економічних та соціальних процесів, адекватні встановленим потребам дослідження.
СК 5. Здатність визначати ключові тренди соціально-економічного та людського розвитку.
СК 7. Здатність обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання.
СК 8. Здатність оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень

Програмні результати навчання:

ПРН 7. Мати передові концептуальні та методологічні знання з економіки, управління соціально-економічними системами і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення фундаментальних і прикладних досліджень на рівні світових досягнень з відповідного напряму.
ПРН 9. Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обгрунтування висновків належні докази, зокрема результати теоретичного аналізу, емпіричних досліджень і математичного та /або комп'ютерного моделювання, наявні літературні дані.
ПРН 11. Визначати та критично оцінювати стан та тенденції соціально-економічного розвитку, формувати та аналізувати моделі економічних систем та процесів.
ПРН 13. Оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень.
ПРН 14. Розробляти сценарії і стратегії розвитку соціально-економічних систем.
ПРН 16*. Характеризувати та оцінювати теоретико-методологічні аспекти формування економічної політики держави в умовах глобалізації.

5. Інформаційний обсяг освітнього компоненту

5.1 Перелік лекційних завдань

Тема	Зміст теми	Кількість годин	
		денна	заочна
Змістовний модуль 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ТА ІНСТРУМЕНТИ МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ПОЛІТИКИ			
1	Сутність та види міжнародної економічної політики	2	1
2	Структурні та функціональні виміри міжнародної економічної політики	2	1
3	Теоретичні засади міжнародної координації економічної політики	2	1
4	Світогосподарське середовище міжнародної економічної політики	2	1
5	Теоретичні основи міжнародної торгівельної політики	4	-
Змістовний модуль 2. СУЧАСНІ НАПРЯМИ ТА МЕХАНІЗМИ МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ПОЛІТИКИ			
6	Міжнародна економічна політика в галузі факторів виробництва	2	1
7	Теорія міжнародної політики сприяння економічному розвитку	1	-
8	Міжнародна економічна інтеграція	1	-
9	Міжнародна економічна політика України	2	1
Разом за ОК:		**24**	**6**

5.2 Перелік семінарських занять

№ з/п	Назва семінарського заняття	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Міжнародна економічна політика в системі регулювання світового господарства	2	-

2	Механізми та інструменти реалізації міжнародної економічної політики	2	1
3	Міжнародна координація економічної політики: проблеми, механізми та сучасні практики	2	1
4	Глобальні економічні процеси та їхній вплив на міжнародну економічну політику	2	-
5	Торговельна політика держав: лібералізація, протекціонізм та сучасні тенденції	4	1
6	Міжнародний рух факторів виробництва та політика його регулювання	2	1
7	Міжнародна політика сприяння розвитку: механізми, інструменти та ефективність	2	2
8	Міжнародна економічна інтеграція: форми, етапи та сучасні виклики	2	-
9	Україна у системі міжнародних економічних відносин: пріоритети та механізми економічної політики	2	-
Всього за ОК:		**20**	**6**

5.3 Перелік завдань до самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Опрацювати матеріал і дати письмові відповіді на питання: «Міжнародна економічна політика: цілі, суб'єкти та суперечності»	6	10
2	Опрацювати матеріал і дати письмові відповіді на питання: «Інструменти міжнародної економічної політики та особливості їх застосування»	5	10
3	Опрацювати матеріал і дати письмові відповіді на питання: «Протекціонізм чи вільна торгівля: дилеми сучасної торговельної політики»	5	10
4	Підготовка реферативного конспекту за темою: «Координація економічної політики в умовах глобалізації»	10	10
5	Підготовка реферативного конспекту за темою: «Міжнародна мобільність факторів виробництва та державне регулювання»	10	10
6	Підготовка реферативного конспекту за темою: «Міжнародна допомога та політика економічного розвитку: можливості й обмеження»	5	10
7	Підготовка реферативного конспекту за темою: «Міжнародна допомога та політика економічного розвитку: можливості й обмеження»	10	10
8	Підготовка реферативного конспекту за темою: «Міжнародна економічна політика України: сучасні пріоритети та перспективи»	10	10
9-10	Виконати 2 презентації (есе) за індивідуальними темами.	30	43
Всього за ОК:		**91**	**123**

6. Система оцінювання та вимоги

Контроль успішності навчання здобувача проводиться у формах вхідного, поточного і підсумкового контролів.

Вхідний контроль якості навчання здійснюється на початку курсу проведенням перевірки залишкових знань здобувачів за ОК, що забезпечують вивчення даного освітнього компоненту (діагностика первинних знань здобувачів).

Формами поточного контролю є:

- *письмові контрольні роботи за окремими темами або модульні контрольні роботи;*
- *виконання і захист індивідуальних завдань;*
- *усне опитування.*

Підсумковий контроль – ***екзамен.***

Здобувач має право отримати екзамен, якщо він виконав протягом семестру всі види навчальної роботи без порушення встановлених термінів та отримав позитивну (за

національною шкалою) підсумкову рейтингову оцінку.

Нарахування балів:

Вид роботи, що підлягає контролю	Максимальна кількість оціночних балів	
	Денна	Заочна
Змістовний модуль 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ТА ІНСТРУМЕНТИ МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ПОЛІТИКИ		
Лекційний курс	6	2
Семінарські заняття	5	3
Самостійна робота*	10	16
Тест	14	14
Всього за змістовний модуль 1	**35**	**35**
Змістовний модуль 2. СУЧАСНІ НАПРЯМИ ТА МЕХАНІЗМИ МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ПОЛІТИКИ		
Лекційний курс	6	1
Семінарські заняття	5	3
Самостійна робота*	10	13
Тест	14	14
Всього за змістовний модуль 2	**35**	**35**
Екзамен	**30**	**30**
Всього	**100**	**100**

*Є можливість визнання результатів неформальної освіти відповідно до п.2 Положення про порядок перезарахування результатів навчання (навчальних дисциплін) в Одеському національному технологічному університеті.

Критерії оцінювання програмних результатів навчання здобувачів

Підсумковий контроль – екзамен.

27-30 балів	Якщо здобувач демонструє повні й глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь і навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, уміння приймати необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях, вільне володіння науковими термінами, високу комунікативну культуру	відмінно
23-26 балів	Здобувач виявляє дещо обмежені знання навчального матеріалу, допускає окремі несуттєві помилки й неточності	дуже добре
18-22 бали	Здобувач засвоїв основний навчальний матеріал, володіє необхідними уміннями та навичками для вирішення стандартних завдань, проте при цьому допускає неточності, не виявляє самостійності суджень, демонструє недоліки комунікативної культури	задовільно
0-17 балів	Здобувач не володіє необхідними знаннями, уміннями й навичками, науковими термінами, демонструє низький рівень комунікативної культури	незадовільно

Критерії оцінювання аудиторних занять (лекцій та семінарських, за одне заняття)

Теоретична підготовленість перевіряється і оцінюється за результатами усної або письмової бесіди на лекціях та відповіді на питання практичних занять, що складені у відповідності до змісту навчальної програми.

0,8 – 1,0	Здобувач у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, розв'язує задачі, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки	відмінно
0,9 – 0,8	Здобувач достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, розв'язує задачі з незначними помилками. При висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.	дуже добре
0,7– 0,6	Здобувач відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.	добре
0,5– 0,4	Здобувач доволі фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання ОК, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.	достатньо
0,3-0,0	Здобувач не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.	незадовільно

Самостійна робота (оцінювання однієї самостійної роботи - денна форма навчання – 5 робіт 1 модуль; 5 робіт 2 модуль; заочна форма навчання 4 роботи 1 модуль; 6 робіт 2 модуль)

1,8 – 2 бали	*Самостійна відпрацьована та вчасно захищена, надані повні обґрунтовані відповіді*	відмінно
1,5 – 1,7 балів	*Самостійна відпрацьована та вчасно захищена, при відповіді допущені неточності*	дуже добре
1,2– 1,4 балів	*Самостійна відпрацьована, відповіді неповні, допущені помилки*	добре
0,8– 1,1 балів	*Самостійна відпрацьована, відповіді незадовільні, допущені грубі помилки*	достатньо
0,0 – 0,7 балів	*Самостійна не відпрацьована або дані незадовільні відповіді*	незадовільно

Тестування (під час модульного контролю**)**

14,0 – 8,0	*100 - 81 % правильних відповідей*	відмінно
7,0 – 5,0	*80 – 64 % правильних відповідей*	дуже добре
4,0 – 2,0	*63 – 55 % правильних відповідей*	добре
1,0 – 0,8	*54 – 43 % правильних відповідей*	достатньо
0,7 – 0	*42 – 0% правильних відповідей*	незадовільно

7. Засоби діагностики успішності навчання

Методи навчання, які використовуються у процесі проведення занять, а також самостійних робіт за ОК:

***Лекційні заняття**: Словесні методи: розповідь, пояснення, бесіда, дискусія; Наочні: ілюстрація, спостереження, демонстрація; пояснювально- демонстративний метод, проблемний виклад.*

***Семінарські заняття**: аналіз конкретних ситуацій (проблемних, звичайних, нетипових); групове обговорення питання; дискусії, виконання ситуаційно-розрахункових задач, інтерактивні методи навчання (проблемне навчання, робота в малих групах, кейс-метод, мозговий штурм, проєктний метод), тренінг, технології ситуативного моделювання, технології опрацювання дискусійних питань*

***Самостійна робота**: робота з навчально-методичними матеріалами, робота зі статистично-аналітичними звітами, науково-дослідна робота студентів (методи пізнання, аналогій, оцінка, ілюстрація тощо), складання скетчів за темами лекцій, реферування, конспектування).*

8. Інформаційні ресурси

Базові (основні):

1. Зовнішньоекономічна діяльність: облік, контроль та оподаткування [навчальний посібник] / Л.В. Кононенко, О.А. Магопець, Г.Б. Назарова, В.В. Шалімов, Н.С. Шалімова / за редакцією док. екон. наук, професора Н.С. Шалімової. Кропивницький: ЦНТУ, 2023. 547 с.
2. Міжнародна економіка [Електронний ресурс] : навч.-практ. посіб. / В. О. Козуб, М. В. Горобинська, Ю. Б. Доброскок та ін. ; Харків. нац. екон. ун-т ім. С. Кузнеця. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2023. 308 с.
3. Міжнародна економіка: навч. посіб. / за ред. В. П. Решетило, О. В. Бервено ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2024. 244 с.
4. Міжнародна економічна інтеграція [Електронний ресурс] : підручник / К. В. Петренко, Т. В. Іванова, Н. Є. Скоробогатова, Н. Ю. Тимошенко ; Нац. техн. ун-т України "Київ. політехн. ін-т ім. Ігоря Сікорського". Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2026. 487 с.
5. Самофатова В.А. Методичні вказівки до виконання курсової роботи з дисципліни "Міжнародна економічна політика" [Електронний ресурс] : для здобувачів другого освітнього ступеня "Магістр" спец. С1 "Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями)", галузі знань галузі знань С "Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини" / В. А. Самофатова ; Каф. національної та міжнародної економіки. Одеса : ОНТУ, 2025. 17 с.

Додаткові:

1. Про зовнішньоекономічну діяльність [Електрон. ресурс]: Закон України № 959-XII, чинний від 16.04.1991 // Відомості Верховної Ради (ВВР). – Київ, 1991. № 29, ст. 377. Остання редакція від 26.12.2024. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12#Text
2. Світова економіка та міжнародні економічні відносини : підручник / О. А. Сидоров, Н. О. Фісуненко, Т. В. Альошина ; за заг. ред. д-ра екон. наук. П. А. Фісуненко. Дніпро : Арт-Прес, 2023. 400 с.
3. Гуткевич С. О. Міжнародна економіка: підручник / С. О. Гуткевич, М. Д. Корінько, Ю. М. Сафонов. 3-тє вид., перероб. та доп. Київ : Діса Плюс, 2021. 428 с.
4. Офіційний сайт Європейського Центрального Банку – https://www.ecb.europa.eu
5. Офіційний сайт Євростату – https://ec.europa.eu/eurostat
6. Офіційний сайт Світової організації торгівлі – https://www.wto.org
7. Мельник О.Г., Передало Х.С., Горошко Ю.В. Оцінювання результативності управління зовнішньоекономічною діяльністю на основі цільових показників. *Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення та проблеми розвитку.* 2021. №2(6). С.72-81.
8. Centre for Economic Policy Research (CEPR). URL: https://cepr.org/
9. Л.М. Титаренко, А.А. Буряк. Навчальний посібник «Міжнародна економічна політика» – Полтава: ПолтНТУ, 2018. 94 с. https://reposit.nupp.edu.ua/handle/PoltNTU/17243
10. Зовнішньоекономічна діяльність України в системі глобальних конкурентних відносин: агропродовольчий вимір: монографія / О. І. Павлов, В. А. Самофатова, Т. А. Кулаковська та ін.; за ред. О. І. Павлова; Одес. нац. акад. харч. Технологій. Каф. економіки промисловості. Одеса: Астропринт, 2019. 272 с.
11. Брич В., Охота В. Міжнародна конкурентоспроможність країн в умовах глобалізації: монографія. Тернопіль ТНЕУ, 2019. 212 с.
12. Панченко В., Резнікова Н. Міжнародні стратегії економічного розвитку: навчальний посібник. Київ: ФОП Білецький Р.Г., 2025. 471 с.
13. Гречко А. В., Кавтиш О. П., Корогодова О. О. ESG-практики як передумова ефективного управління міжнародними проєктами підприємств. Бізнес Інформ. 2024. №8. С. 293–302. https://doi.org/10.32983/2222-4459-2024-8-293-302
14. Міжнародні економічні відносини: магістерський рівень: навч. посібник. у 2-х ч., Ч. 2 / П. Г. Перерва, В. О. Черепанова, В. Г. Дюжев [та ін.] ; за ред.: П. Г. Перерви, В. О. Черепанової, В. Г. Дюжева ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". – Харків: НТУ "ХПІ", 2024. – 514 с.
15. Замлинський В.А., Найда А.В., Замлинська О.В. Сучасні аналітичні інструменти відповідального ведення бізнесу та впровадження 46 стандартів ЄС для сталого розвитку в агропродовольчому секторі. *Український журнал прикладної економіки та техніки. 2024.* Т. 9, № 3. С. 160-168.

16. Гусаревич Н., Смирнова І., Папп В. Цифрове управління підприємницькою діяльністю. *Економічний простір.* 2024. Вип.191. https://doi.org/10.32782/2224-6282/191-1

17. Сичов О. Європейські фінансові інструменти підтримки інноваційного підприємництва та їх адаптація в Україні. Інвестиції: практика та досвід.2025. No 4. С.181-187.doi.org/10.32702/2306-6814.2025.4.181

18. Бойченко М. В., Дудник А. В., Бояркін М. О., Молодан М. А. Вплив російсько-української війни на зовнішньоекономічну діяльність підприємств уконтексті міжнародного менеджменту. 2024. No 4. С.57-69.doi.org/10.33271/ebdut/87.057

19. Щербакова О.А. Українська економіка і економічна політика. 2025. №1. *Економіка України.* С.20-37. chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://fpk.in.ua/images/biblioteka/zhyrnal/1-2025.pdf

9.Політика освітнього компоненту

Політика всіх освітніх компонент в ОНТУ є уніфікованою та визначена з урахуванням законодавства України, Корпоративному кодексу ОНТУ, Кодексу академічної доброчесності ОНТУ Положення про організацію освітнього процесу ОНТУ, Положення про порядок перезарахування результатів навчання (навчальних дисциплін) в ОНТУ, вимог ISO 9001:2015 та роботодавців.

Викладач /ПІДПИСАНО/ Вікторія САМОФАТОВА

Розглянуто та затверджено на засіданні кафедри національної та міжнародної економіки

Протокол від «26» серпня 2026 р. № 1

Завідувач кафедри /ПІДПИСАНО/ Тетяна КУЛАКОВСЬКА

ПОГОДЖЕНО:

Гарант ОПП *Економіка*
д.е.н., професор кафедри національної та міжнародної економіки /ПІДПИСАНО/ Вікторія САМОФАТОВА